

Generyczność w języku norweskim

Język to narzędzie, które pozwala nam swobodnie wypowiadać się na wszelkie tematy, bez względu na kontekst danej wypowiedzi. Wykorzystując szereg narzędzi gramatycznych danego języka, jesteśmy w stanie wyrazić niemal wszystko. Jednym z takich narzędzi jest zjawisko gramatyczne zwane generycznością. Generyczność w języku to możliwość odniesienia się do całego gatunku czy też pewnej określonej grupy ludzi, zwierząt, roślin bądź przedmiotów, za pomocą określonych wyrażeń. Poprzez użycie odpowiedniej konstrukcji gramatycznej użytkownik danego języka jest w stanie skonstruować wypowiedź o znaczeniu generycznym, bez konieczności używania w wypowiedzi takich wyrażeń jak „gatunek” czy określeń złożonych typu „wszystkie psy” itp.

W językach germańskich, do których należy omawiany tu język norweski, paleta możliwości wyrażenia generyczności jest szczególnie szeroka. Poprzez wybór odpowiedniej formy rzeczownika w zdaniu użytkownicy języka mogą np. odnieść się do całego gatunku niedźwiedzia polarnego lub też jakiegoś konkretnego przedstawiciela danej grupy. Język norweski dysponuje aż pięcioma formami rzeczownika, a są nimi: forma naga (bez rodzajnika), forma nieokreślona i określona liczby pojedynczej, a także forma nieokreślona i określona liczby mnogiej. Sam wybór odpowiedniej formy rzeczownika w zdaniu generycznym nie jest jednak łatwy. Decydując się na użycie danej formy w wypowiedzi, osoba mówiąca musi wiedzieć jaki wydźwięk będzie miało stworzone przez nią zdanie oraz czy będzie ono jednoznaczne dla odbiorcy.

Celem projektu jest zbadanie w jaki sposób poszczególne formy rzeczownika funkcjonują w zdaniach generycznych, a także które z nich najczęściej otrzymują znaczenie generyczne. Istotnym elementem badań będzie również stwierdzenie czy wspomniane powyżej formy rzeczownika są wymienne oraz w jakim stopniu. Poprzez określenie form, które najczęściej występują w zdaniach generycznych, a także wyeliminowanie ewentualnych form niepoprawnych i/lub nieakceptowalnych w kontekstach generycznych, będą mogły być określone wytyczne dotyczące formułowania zdań generycznych w języku norweskim.